

Nyhet från greppa.nu

Vitklöver i betesvallen minskar mjölkens klimatavtryck

Foto: Berit Haggen

En högre kvävegiva ökar mjölkens klimatavtryck medan kvävefixerande vitklöver i betesvallarna har motsatt effekt.

Det kommer fler och fler förslag på hur mjölkbönder ska göra för att minska klimatavtrycket från mjölkproduktionen. Resultaten från en irländsk studie visar att en hög mjölkavkastning per ko beroende på hög andel vitklöver i betesvallarna minskar mjölkens klimatavtryck.

Undersökningen på Irland genomfördes som en standardiserad livscykelanalys med gårdsgrunden som systemgräns. De utvalda gårdarna var i huvudsak inriktade på mjölkproduktion, men hänsyn togs till eventuella andra produktionsgrenar på gården för att ge en rättvis bedömning av mjölkens klimatpåverkan. En ekonomisk allokering skedde mellan mjölk och kött vilket innebär att mjölkens klimatavtryck avser endast mjölkens klimatpåverkan. Markanvändningen beräknades på samma sätt och uttrycktes som m^2/kg ECM (energikorrigerad mjölk).

Produktion baserad på bete

I studien ingick 18 mjölkgårdar som besöktes en gång per månad under ett år. Gårdarna är belägna i södra och östra Irland. Mjölkproduktion är en viktig produktionsgren i dessa områden. Undersökningen genomfördes år 2010.

KÄLLA:

Källa: Yan, M-J., Humphreys, J. & Holden, N.M. (2013). Life cycle assessment of milk production from commercial dairy farms: The influence of management tactics. *Journal of dairy science* 96:1-13.

[LÄS MER >>](#)

PÅ SAMMA TEMA:

[2013-06-14 >>](#)

Avel – en metod att minska utsläpp

[2013-03-26 >>](#)

Överdosering kostar pengar

[2013-03-15 >>](#)

Många bäckar små påverkar också klimatet

[2012-12-12 >>](#)

Mindre klimatgaser per kilo kött

[2012-02-21 >>](#)

Liten eller stor ko?

[2011-10-28 >>](#)

Brittiska lantbrukare lanserar egen klimatplan

FORTS. NÄSTA SIDA >>

greppa näringen

Irländsk mjölkproduktion är framför allt baserad på bete. Som framgår av tabellen nedan är både kraftfoderförbrukning och mjölkavkastning lägre jämfört med Sverige.

Tabell. Beskrivning av mjölkgårdarna (modifierad tabell efter Yan et al., 2013).

Parameter	Medelvärde	Lägsta	Högsta
Antal mjölkkor	102	8	154
Kg mjölk/ko och år	5 700	4 207	6 571
Kg kraftfoder/ko och år	958	636	1 317
Areal, ha	55,7	31,6	92,7
Djurenheter/ha	2,2	1,5	2,9
Kvävegödsel, kg N/ha	205,3	103,2	278,5
Diesel, l/ha	40,6	22,9	55,5
El, kWh/ton mjölk	87,0	55,2	144,5

Resultaten visade att klimatavtrycket var 1,23 kg plus/minus 0,04 kg koldioxidekvivalenter per kg mjölk. 80 procent av mjölkens klimatavtryck kom från mjölkgårdens aktiviteter. Det är betydligt mer än vad motsvarande undersökning i Holland visade. Där var motsvarande siffra 50 procent, framför allt orsakat av hög användning av kraftfoder där det mesta var importerat. (Klimatavtrycket var i den holländska undersökningen 1,4–1,5 kg koldioxidekvivalenter per kg mjölk.) Markanvändningen var 1,22 m² per kg mjölk i Irland. 83 procent av markanvändningen kom från gården, resten berodde framför allt på inköpt kraftfoder och strö.

Hög avkastning – lågt avtryck

Mjölkavkastningen per ko och år har stor betydelse för mjölkens klimatavtryck, vilket även visats i tidigare undersökningar. Ju högre mjölkavkastning desto lägre klimatavtryck. Det har dock betydelse hur den höga mjölkavkastningen uppnås. Resultat från denna undersökning indikerar att en högre andel baljväxter – vitklöver – i betesvallarna minskar klimatavtrycket. En högre kvävegiva ökar mjölkens klimatavtryck.

Vissa besättningar i undersökningen använde 3,5 gånger så mycket kraftfoder som den besättning som hade lägst kraftfodergiva för att få samma mjölmängd. Mängden kraftfoder var generellt sett låg på gårdarna. Studien visade inget samband mellan mängd kraftfoder och mjölkens klimatavtryck.

Diesel används framför allt till spridning av gödning och grovfoderskör. Det innebär att användningen av diesel har stort samband med djurtätheten och användningen av kväve. Ju högre dieselanvändning desto större klimatavtryck från den irländska mjölkproduktionen. Den viktigaste faktorn som påverkade markanvändningen var kvävegödselgivan.

Slutsatser

Lägre klimatavtryck för mjölken kan innebära större markanvändning, medan mer inköpt kväve till mjölkgården ökar klimatavtrycket men minskar markbehovet.

[Christian Swensson](#)

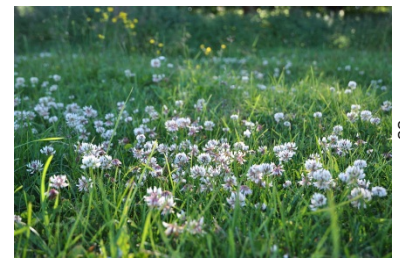

Foto: Berit Haggren

Betet är viktigt för den irländska mjölkproduktionen.

Foto: Janne Andersson

Mer inköpt kväve till gården minskar markbehovet men ger större klimatpåverkan per kilo mjölk.

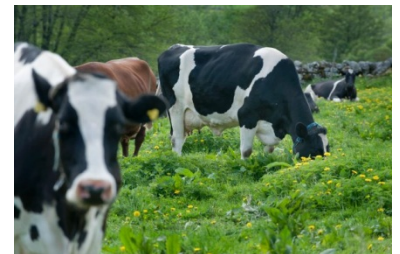

Foto: Janne Andersson

Svenska mjölkkor får mer kraftfoder och avkastar också mer än de irländska.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Redaktör:
Berit Haggren
0470-692 00
berit@haggren.eu

greppa näringen